

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 400
van **LYDIA PEETERS**
datum: 14 maart 2018

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters - Handhaving voorwaarden

Heel wat kinderen gaan van jongs af aan naar de kinderopvang. Ze kunnen terecht in een gezinsopvang of groepsopvang. Kwaliteit van de opvang staat hierbij centraal.

De Vlaamse Regering keurde op 11 december 2015 het besluit goed houdende de maatregelen in het kader van de handhaving van de voorwaarden voor gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters. Dit handhavingsbesluit voorziet in een aantal sanctioneringsmogelijkheden voor Kind en Gezin, wanneer blijkt dat bepaalde vergunnings- of subsidievoorwaarden niet gerealiseerd zijn.

In het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters was al een regeling inzake handhaving opgenomen. Op 1 april 2014 is het decreet Kinderopvang van baby's en peuters van 20 april 2012 in werking getreden.

Als Kind en Gezin de vergunning schorst van een kinderopvanginitiatief, moet de opvang tijdelijk sluiten. Zolang de vergunning geschorst is, mag deze opvang geen kinderen opvangen.

Kind en Gezin heft de vergunning op als de opvang niet meer aan de regels voldoet. Die regels zijn nodig voor een veilige en kwaliteitsvolle opvang. Tenzij er een direct gevaar voor de kinderen zou zijn, krijgt de opvang eerst de kans om zich in orde te stellen, eventueel met begeleiding.

Tot slot kunnen ook de subsidies worden verminderd of stopgezet of kan er een geldboete worden opgelegd.

1. Graag verkreeg ik een overzicht van:

- a) het aantal schorsingen van vergunningen van kinderopvanginitiatieven sinds de inwerkingtreding van het decreet Kinderopvang van baby's en peuters op 1 april 2014;
- b) de reden van schorsing.
- c) Wat was de gemiddelde schorsingstijd?

2. Graag verkreeg ik een overzicht van:

- a) het aantal opvanginitiatieven waarbij de vergunning werd opgeheven sinds de inwerkingtreding van het decreet Kinderopvang van baby's en peuters op 1 april 2014;
 - b) de redenen van opheffing van de vergunning.
3. Graag verkreeg ik een overzicht sinds 1 april 2014 van:
- a) hoe vaak de subsidies werden verminderd van een kinderopvanginitiatief, en de reden ervan;
 - b) hoe vaak de subsidies werden stopgezet van een kinderopvanginitiatief, en de reden ervan.
4. Kind en Gezin kan als sanctie ook een geldboete opleggen.
Hoe vaak heeft Kind en Gezin reeds geldboetes opgelegd aan kinderopvanginitiatieven? Graag een overzicht sinds 1 april 2014 en de redenen van deze geldboetes.
5. Wat betreft de eventuele begeleiding als het opvanginitiatief de kans krijgt zich eerst in orde te stellen:
- a) Wie doet deze begeleiding?
 - b) Wie dient het initiatief te nemen voor zulke begeleiding?
 - c) Wat is de kostprijs van deze begeleiding?
 - d) Wie betaalt deze begeleiding?

ANTWOORD

op vraag nr. 400 van 14 maart 2018

van **LYDIA PEETERS**

1. a) Sinds 1 april 2014 voerde Kind en Gezin in 11 dossiers een schorsing van de vergunning door.

b) De redenen van deze schorsingen kunnen als volgt worden gecatalogeerd:
 - voor 5 opvanglocaties betrof het een schorsing n.a.v. ernstige feiten, d.w.z. situaties naar aanleiding waarvan Kind en Gezin oordeelde dat een schorsing noodzakelijk was omdat op dat ogenblik door de organisator onvoldoende garanties konden geboden worden voor het realiseren van een kwalitatieve en veilige opvang;
 - voor 5 opvanglocaties werd een schorsing doorgevoerd naar aanleiding van vaststellingen door Zorginspectie en waarbij sprake was van ernstige tekorten m.b.t. vergunningsvoorwaarden. Het doorvoeren van een schorsing betekent dat in se de mogelijkheid aanwezig blijft dat de inbreuken op korte termijn kunnen worden weggewerkt;
 - voor 1 opvanglocatie voerde Kind en Gezin een onmiddellijke schorsing door toen bleek dat de opvanglocatie niet langer geschikt was om opvang te laten doorgaan.
- c) We kunnen m.b.t. gemiddelde schorsingstermijnen volgende informatie verschaffen
 - voor 5 opvanglocaties werd na de initieel doorgevoerde schorsing beslist tot een opheffing van de vergunning. Dit betekent dat na de schorsing de organisator er niet in slaagde de nodige garanties te bieden op een veilige en kwalitatieve opvang;
 - 3 organisatoren zetten na de schorsing zelf een punt achter hun opvangactiviteiten;
 - in 2 gevallen was sprake van een heropstart na de schorsing. Dit gebeurde in beide gevallen binnen de week na de schorsingsbeslissing;
 - in 1 situatie werd beslist tot schorsing medio februari 2018: deze is nog steeds lopende. De organisator krijgt een jaar de tijd om de tekorten weg te werken, zo niet zal de vergunning dan automatisch worden opgeheven.
2. a) Kind en Gezin besliste sinds het nieuwe decreet voor 20 opvanglocaties tot een opheffing van de vergunning.

b) De redenen van deze opheffingen kunnen als volgt worden gecatalogeerd:
 - voor 7 opvanglocaties werd de vergunning opgeheven omwille van een combinatie van tekorten op vergunningsvoorwaarden. We hebben het dan concreet over een mix van factoren waaronder veiligheid en gezondheid, pedagogisch functioneren, kwaliteit. Meermaals was ook manifest sprake van een gebrek aan inzicht bij de betreffende verantwoordelijken, en in een drietal dossiers werd daarenboven niet correct gehandeld in relatie tot subsidievoorwaarden;
 - 7 opvanglocaties benoemen we als afzonderlijke categorie: het betreft eveneens een combinatie van meerdere elementen, waaronder echter het specifieke aspect van het gebrek aan kennis Nederlands (van de

verantwoordelijke en/of medewerkers). Soms is hier het niet naleven van vergunningsvoorwaarden de facto het gevolg van het niet begrijpen van de regels;

- voor 3 opvanglocaties was initieel sprake van een schorsing. Nadat de organisator er niet in slaagde perspectief te bieden om op korte termijn de tekorten weg te werken, werd overgegaan tot een opheffing;
- voor 2 opvanglocaties werd tijdens het handhavingstraject de vergunning geschorst naar aanleiding van ernstige feiten. De vergunning werd intussen opgeheven door een combinatie van blijvende tekorten op vergunningsvoorwaarden;
- 1 situatie betreft een opheffing n.a.v. een faillissement en waarbij een organisator – ondanks het feit dat hij niet langer opvang kon organiseren – toch naliet de werking stop te zetten.

3. a) Vermindering subsidies voor 78 dossiers

- voor 70 dossiers ging het om een vermindering van subsidies ten gevolge einde voorbehoud: indien het effectief gesubsidieerde aantal plaatsen onder het toegekende aantal subsidieerbare plaatsen zakt (bv. door een niet-actieve locatie van de organisator), blijven de niet benutte subsidieerbare plaatsen tijdelijk voorbehouden. Als binnen die tijd de weggevalen gesubsidieerde capaciteit wordt hersteld, worden de voorbehouden subsidies terug geactiveerd. Zo niet, valt het voorbehoud definitief weg;
- voor 1 dossier werd een vermindering van het gesubsidieerde aantal plaatsen doorgevoerd omwille van het niet behalen van de regelgevend bepaalde bezettingsgrens (structurele plaatsen specifieke zorg).

b) Stopzetting subsidies voor 9 dossiers

- voor 7 dossiers ging het om een stopzetting van subsidies ten gevolge van einde voorbehoud (zie toelichting onder a, maar waarbij hier geen sprake meer is van vergunde opvangplaatsen van de organisator);
- voor 1 dossier werd tot stopzetting van de subsidies beslist, omdat niet langer voldaan werd aan de subsidievoorwaarden en omdat er ook geen perspectief was dat hieraan op korte termijn voldaan zou kunnen worden (voorwaarde m.b.t. kennis Nederlands van alle medewerkers);
- voor 1 dossier werd tot stopzetting van de subsidies beslist, omdat de subsidies niet correct werden aangewend.

4. Er werd reeds éénmaal een boete gegeven aan een organisator, wegens het blijvend negeren van de vraag om nodige gegevens te bezorgen aan Kind en Gezin in het kader van een handhavingprocedure wegens 'niet-vergunde opvang'.

5. In essentie bestaat de begeleiding bij problematische situaties in de eerste plaats uit een gesprek vanuit Kind en Gezin met de organisator van de betreffende opvanglocatie(s). Hier wordt aan de organisator duidelijk "het wat en het waarom" toegelicht en gekaderd. De kostprijs is op dat ogenblik te beschouwen als de personeelsuren van betrokken K&G-medewerkers.

Het is vervolgens aan de organisator om te bekijken hoe hij concreet aan de slag gaat om de tekorten effectief weg te werken.

Hier bestaat ook de optie "meer in de diepte" te worden ondersteund door de partnerorganisaties die deel uitmaken van de ondersteuningsstructuur (zoals Pedagogische en Taal-ondersteunende Organisaties) die geruggesteund door K&G-subsidie aan de organisator van de kinderopvang gratis ondersteuning kunnen bieden.

Uiteraard is er geen verplichting tot werken met de gesubsidieerde ondersteuning; de opvang kan ook zelf (maar dan op eigen kosten) ondersteuning zoeken. Ondanks deze aanpak, waarbij dus zowel inhoudelijke toelichting als toeleiding naar ondersteuningsinstanties aan bod komen, benadrukken we wel dat het in eerste plaats de organisator zelf is die te allen tijde de verantwoordelijkheid blijft dragen om zijn werking op orde te zetten en te houden.

In aanvulling op de cijfers m.b.t. schorsingen en/of opheffingen, wensen we daarenboven te benadrukken dat bij vaststelling van bepaalde tekorten in dossiers de organisator in de eerste plaats aan zet is om deze tekorten aan te pakken. Wanneer de aanpak door de organisator echter onvoldoende elementen bevat om de nodige garanties te bieden, wordt het formele handhavingsproces opgestart. Dit handhavingsproces doorloopt verschillende fases (aanmaning, voornemen tot het nemen van een maatregel, beslissing tot boete, vermindering, schorsing of opheffing). Het is uiteraard niet zo dat elke situatie uiteindelijk uitmondt in een boete, vermindering, een schorsing of een opheffing van de vergunning of subsidie. De cijfers in rubrieken 1 en 2 zijn mee het resultaat van de globale dossieraanpak die in voorgaande alinea wordt toegelicht.

Bij wijze van achtergrondinformatie bezorgen we als bijlage de link naar de webpagina van Kind en Gezin met alle nodige toelichting over de wijze waarop de opvolging van kinderopvangvoorzieningen gebeurt:

<https://www.kindengezin.be/kinderopvang/sector-babys-en-peuters/opvolging/>.